

VRHOVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE

podpredsednica mag. Nina Betetto

e-naslov: urad.vsrs@sodisce.si

Številka: 007-23/2017/7

Datum: 25. 1. 2017

Zadeva: Sodni red – Razlaga snemanja in fotografiranja z vidika varstva osebnostnih pravic

Zveza: Vaš dopis, št. Su 204/2016 z dne 10. 1. 2017

V skladu s tretjim odstavkom 4. člena Sodnega reda (Uradni list RS, št. 87/16) podajam naslednjo

r a z l a g o

1. Omejitev javnosti sojenja je lahko določena le z zakonom. Upoštevajoč navedeno 17. člen Sodnega reda ureja in določa zgolj čas, obliko in način zagotavljanja javnosti sojenja v okviru in pod pogoji, ki jih določata ustava in zakon, kot obliko sodnega poslovanja z namenom zagotavljanja enotnega uresničevanja javnosti sojenja.
2. Določbe 17. člena Sodnega reda določajo način snemanja in fotografiranja v sodni dvorani neposredno pred začetkom glavne obravnave, med samo glavno obravnavo in ob javnem izreku sodbe, medtem ko snemanje in fotografiranje v sodni zgradbi ter način vnosa in morebitne omejitve glede ravnanja z napravami za snemanje in fotografiranje ali prenos podatkov v sodni stavbi sicer ureja 16. člen Sodnega reda in v skladu z njim tudi hišni red.
3. Sodnik, ki vodi postopek, mora, upoštevajoč ustavno pravico do javnosti sojenja ter druge z ustavo in zakoni zajamčene človekove pravice oziroma osebnostne pravice, v vsakem primeru posebej presoditi, v kakšnem obsegu in na kakšen način bo v skladu z ustavo in zakonom omogočil oziroma omejil dovoljeno snemanje javne glavne obravnave.

O b r a z l o ž i t e v:

Javnost sojenja je bistvena prvina demokratične družbene ureditve in tudi z ustavo posebej zajamčena pravica, ki v okviru temeljne človekove pravice do sodnega varstva zagotavlja uresničevanje pravice do poštenega sojenja. Tako Zakon o pravnem postopku¹ kot Zakon o kazenskem postopku² sledita ustavno zapovedanemu načelu javnosti sojenja iz 24. člena Ustave Republike Slovenije³. Javnost sojenja zajema javnost obravnave in javnost izrekanja sodb. Omejitev javnosti sojenja je lahko določena le z zakonom. Upoštevajoč navedeno 17. člen Sodnega reda ureja in določa zgolj čas, obliko in način zagotavljanja javnosti sojenja v okviru in pod pogoji, ki jih določata ustava in zakon, kot obliko sodnega poslovanja z namenom zagotavljanja enotnega uresničevanja javnosti sojenja.

Prvi odstavek 17. člena Sodnega reda ureja izvrševanje uresničevanja pravice javnosti sojenja v primerih, ko javnost ni izključena, tako da se izvedba snemanja in fotografiranja skladno z ustavo in zakoni omogoči neposredno pred začetkom glavne obravnave in ob ustni razglasitvi odločitve. Pri tem je seveda treba način in izvedbo snemanja ter fotografiranja organizirati in zagotoviti tako, da so onemogočeni nedopustni posegi v človekovo dostojanstvo in osebne pravice strank in udeležencev v postopku in da je obenem omogočena čimbolj nemotena izvedba javne obravnave oziroma izvrševanja sodne oblasti. Tehnične in praktične podrobnosti za zagotavljanje korektnega izvajanja snemanja in fotografiranja imajo sodišča običajno urejene oziroma jih lahko urejajo in zagotavljajo tudi s hišnim redom v skladu z določili 16. člena Sodnega reda.

Drugi odstavek 17. člena Sodnega reda ureja način pridobitve dovoljenja za snemanje celotne javne glavne obravnave. Določeno je, da v primerih, če zakon ne določa drugače, dovoljenje izda predsednik sodišča. Zaradi organizacije možnosti izvedbe snemanja javne obravnave na način, da bodo onemogočeni nedopustni posegi v osebne pravice strank in drugih udeležencev postopka ter čimbolj nemotene izvedbe javne obravnave oziroma sojenja, mora predsednik sodišča o izdanem dovoljenju najmanj en dan pred javno obravnavo obvestiti in seznaniti sodnika.

Upošteva se zgoraj navedeno ter možnosti, ki jih ima sodnik posameznik oziroma predsednik senata, ki vodi postopek, po tretjem odstavku 17. člena Sodnega reda, mu navedeni člen kot celota daje na voljo vsa potrebna sredstva, da se, ob upoštevanju ustavno in zakonsko določene javnosti sojenja, tudi osebne pravice strank v fazi fotografiranja in snemanja ustrezno zavarujejo, tako kot je veljalo doslej.⁴

mag. Goran KLEMENČIČ
minister

¹ Tako 293. do 297. člen Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US in 48/15 – odl. US).

² Tako 294. do 297, 301. člen Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14, 8/16 – odl. US, 64/16 – odl. US in 65/16 – odl. US).

³ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16.

⁴ Glej Betetto, N., Pravdni postopek – zakon s komentarjem, 2. knjiga, Komentar k 293. členu Zakona o pravnem postopku, Uradni List RS in GV Založba, 2006, str. 625-627.